

עיריית תל אביב-יפו

פרוטוקול דיון בועדה משותפת לוועדת הביטחון והוועדה לטיפול בנגע הסמים בנושא התמודדות עם בעיית הסחר והשימוש בסמים והשלכותיהם בדרום העיר

מיום שני, כ"ו חשוון התשפ"ו, 17/11/2025

משתתפים:

חיים גורן, סגן ראש העיר, יו"ר ועדת ביטחון
מיטל להבי, סגנית ראש העיר, יו"ר הוועדה לטיפול בנגע הסמים המסוכנים
אסף זמיר, סגן ומ"מ ראש העיר
שחר לוי, חבר מועצה
רועי סולימן, עוזר יו"ר הוועדה
אהרונ דוד, מנהל אגף ביטחון
ד"ר חגית בוני-נח, מרצה לקרימינולוגיה
חנן פרץ, מנהל אגף סל"ע
יצחק ציפרוט, מנהל מרחב סלע
אייל קדר, מנהל מטה חטיבת התפעול
יואב הרץ, מנהל יישובי למאבק באלימות סמים ואלכוהול
רפ"ק אלירן חייטוב, קצין אג"מ תחנת משטרה שר"ת
אביה קדרי, מנהל תחום התמכרויות במינהל השירותים החברתיים
שחר אקסמיט, מנהל תכנון וקידום תוכניות ומיזמים אסטרטגיים
דר' רועי צוקר, רופא ב"ח איכילוב
מאיה בונה, צוות אימפקט
סער, צוות אימפקט
ענת שפירא, צוות אימפקט
ירדן ביסמוט, אגף סל"ע
דניאל מנובלה, סייר קהילתי דרום העיר אגף סל"ע
משה יחזקאל, חבר וועדת ביטחון
לילי לוי, מנהלת יחידת חינוך וטיפול נוער

פרוטוקול

חיים גורן, יו"ר:

הדיון בוועדה היום הוא בהמשך לדיון בוועדת מועצת העיר, בה עלה נושא המאבק בסחר הסמים והביטחון האישי באזור שכונות נווה-שאנן והתחנה המרכזית. אתן את המסגרת הכללית לדיון היום ולאחר מכן מיטל תציג את דבריה. נפתח בהרצאת רקע קצרה של דר' חגית בוני-נח בעקבות מחקר שערכה בנושא. אחריה נקבל סקירה בנושא האכיפה אשר ייתן קצין האג"מ אלירן חייטוב מתחנת שרת. אלירן יציג את תוכניות המשטרה, דרכי פעולה וצפי עתידי בעקבות הכנסת כוחות נוספים לגזרה. אחריו יציג חנן פרץ, מנהל אגף סל"ע, את פעילות האגף בסוגיה זו. אביה קדרי, מנהל היחידה לדרי רחוב של עיריית תל אביב, יציג את הצד הטיפולי. עם סיום הסקירות נפתח את הפורום לדיון רחב, ואתם מוזמנים להתייחס. אני מבקש שנשמור על לוח הזמנים והתייחסות עניינית. כמו-כן, אבקש לאפשר לכל נציג לסיים את סקירתו ולשמור את השאלות לסוף דבריו.

מיטל להבי, ס' ראש העיר:

בסמים מסוכנים. לפני שבועיים קיימנו ישיבה בפורום רחב בהובלת אביה מהשירותים החברתיים. השתתפו בישיבה נציגים מארבע קופות חולים אשר הציגו, בעקבות החוק החדש, את מערך הטיפולים שבנו קופות החולים להתמודדות עם נושא השימוש בסמים. לראשונה למדתי על ההבחנה בין סמי רחוב ומשתמשים בהם, שבקרבים מזהים הפרעות נוספות שנמצא בקרב דרי הרחוב, והמערך הטיפולי בהם הוא מורכב. לבין אנשים הנתפסים לפחות בעיני עצמם כנורמטיביים ומתפקדים. אלו הרואים עצמם כמתפקדים מגיעים לרופא קופת החולים ומבקשים טיפול. קופות החולים עשו הבחנה מאוד ברורה, ולמדנו שהם אינם

מטפלים במשתמשי סמי-רחוב מאחר וזו סוגיה שלא נמצאת בתחום הבריאות של קופות החולים, אלא בתחום הרווחה ותחום האכיפה. זו אינה הפעם הראשונה שנושא זה עלה למועצת העיר. אני יכולה אף לספר שבקרוב הקבוצה של חברי מועצת עיר יש מי שמציג תמונה אחת ביום על סחר בסמים ומשתמשי הסמים בצורה גלויה בשכונת נווה שאנן. זה מצמרר לראות את התמונות באופן יומיומי. לכן פגישה זו, ביוזמה משותפת עם חיים, מאוד חשובה. אני שמחה על קיומה כיוון שאחד הנושאים המרכזיים בהתמודדות, מלבד טיפול אישי, הוא האכיפה. התמודדות עם סמי-רחוב משמע התמודדות עם הספקים שמגיעים ממשפחות פשע, נושא מורכב בפני עצמו.

חגית בוני-נח, ראש חוג: שמי חגית בוני-נח ואציג לפניכם מחקר איכותני שעשינו לפני כעשור באזור התחנה המרכזית הישנה. קראנו למחקר "סצנת הסמים והזנות הפתוחה הגדולה ביותר בישראל". המיקום הוא בדרום תל אביב. המחקר נעשה בשיתוף דר' שרון כהן שהוא גם עורך דין. אתחיל בחידה: איזה צמח גדל אצלכם בדרום תל אביב, בן-משפחה של הקיקיון, שאם אין לך כסף לקנות סמים, אתה מגדלים אותו? מדובר בצמח הדטורה. כשהתחלנו את המחקר צמח זה לא היה קיים כאן אבל נראה שיד מכוונת זרעה שורה ארוכה על שביל עכו. חבר'ה של בית השנטי נהגו לומר שכאשר אין להם כסף לסמים הם לוקחים את זרעיו של הפרי, חולטים מזה תה ומתמסטלים. היו ארבעה מקרי מוות מצמח הדטורה. הצמח גורם להזיות טרום ההרעלה. אציג לפניכם את המחקר שלנו, אשר פרסמנו בכתב העת "חברה ברווחה" בכוונה בשפה העברית בכדי להופכו לנגיש לכל.

חנן פרץ, מנהל אגף סל"ע: מאיזו שנה המחקר?

חגית בוני-נח, ראש חוג: המחקר התנהל בשנים 2010 עד 2013, והמשכנו להגיע עד שנת 2017. לאחרונה, כשהחלה המלחמה עשינו רפלקציה, מחקר חוזר, בכדי לבחון מה השתנה. להפתעתנו גילינו שלא הרבה השתנה. במשך שלוש שנים ערכנו מחקר שדה שיש בו יתרונות רבים על פני מחקר איכותני.

עשינו תצפית משתתפת בשעות הבוקר והלילה, ביצענו 62 ראיונות בלתי פורמליים עם האוכלוסייה שנכחה במקום וניהלנו יומני חוקרים רפלקטיביים. הצבנו נקודת רוויה מלאכותית שהיא למעשה שלב בו שדה המחקר אינו מחדש דבר לחוקר. להפתעתנו גילינו שבאזור המחקר בתל אביב לא הגענו לנקודת הרוויה. כל יום הביא עימו דברים חדשים, בין אם אנשים חדשים או סמים חדשים. המקום הוא דינמי לחלוטין ומתפתח כל הזמן. בשנת 2024, עשור מאוחר יותר, חזרנו לשדה המחקר והפעם התמקדנו באנשי המקצוע וארגונים שזיהינו, ושלא ראינו בשדה המחקר קודם לכן. התמקמנו בעיקר ברחובות סלומון ושדרות הר-ציון, כל הרחובות הקטנים בהם היו מרוכזים הטרנסג'נדריות, צעירים שעוסקים בזנות, תחנות סמים ותחנות פורנוגרפיה. מצאנו שהסובב הפיזי השתנה ועלתה השאלה האם התרבות הארגונית במקום השתנתה אף היא. אוכלוסיית המחקר היא אחת הקשות. יש בה מגוון דמויות שנהוג לכנות במחקר *hard to reach population*. מדובר בדמויות המתחמקות מהמשטרה וכמעט ולא באות לטיפול מרצון. חלקם עם מחלות פיזיות, חלקם עם מחלות נפשיות וחלקם עם תחלואה משולשת. התמה הראשונה שעלתה מהמחקר אז וכנראה רלוונטית אף היום היא שזה המקום הנמוך ביותר בישראל. מתחם גיאוגרפי סוטה ומובחן שמאכלס את אנשי השוליים ואנשים עם התמכרות המצויים בקצה הרצף. למעשה, ראינו שזה מרכז שהוא *open drag scene*, הן במרחב העירוני והן בארצי. הוא מושך אנשים מכל הארץ. קראנו לזה "זנות פתוחה" כי גם הזנות נעשית שם בפרהסיה. מצאנו שגם היום יש הזרקות בפרהסיה, אם כי מצאנו שחלה ירידה. מדובר באנשים אומללים. אציין שכיום אני לא אותה חגית שהייתי לפני המחקר. במשך עשרים שנה שימשתי כיועצת לרשות למלחמה בסמים בירושלים עד סגירתה ב-2018, ומחקר הזה שינה לי את הראייה. הבנתי שיתכן ויש צורך לפעול בדרך אחרת. בתחילת המחקר לא נהגנו לצלם תמונות, אלא תעדנו בטקסט. לאורך המחקר הבנו שתמונה אחת שווה אלף מילים, ואם נראה אותן לקובעי מדיניות אולי יבינו שמדובר באנשים אומללים שיש לבחון כיצד ניתן לסייע להם מעבר לפעולות האכיפה. אתם יכולים

לראות בתמונות במצגת כיצד אנשים מזריקים בפומבי באמצע הרחוב. הבנו שההומלסים והנשים העוסקות בזנות, האנשים עם ההתמכרות, הם בקצה הרצף. אלו שכבר הגיעו לתחנה המרכזית, הם אינם האנשים הרגילים עם ההתמכרות שאנחנו מכירים. התחנה המרכזית נחשבת כתחנה סופית. אם כבר הגעת לשם, וככל שתשהה שם יותר, סימן שאתה נמצא בקצה הרצף של ההתמכרות. האוכלוסייה שם נהגה לומר לנו, זה גהינום כאן, אל תהיו כאן, יש אלימות כל יום, הם עצמם דאגו לנו. התחלנו לשאול, מדוע אם כך הם מגיעים למקום כזה אם הם עצמם מבינים שהוא סוף הדרך. כך הבנו את התמה השנייה שלדעתי היא הדומיננטית. התחנה היא מקום פונקציונלי בעבורם. זה מקום פונקציונלי הישרדותי עבור נסגנים, אנשי השוליים בחברה הישראלית. המתחם נותן להם דברים שאנחנו כחברה כנראה לא נותנים להם. לחלקם זה כמו הבית שלהם, לחלקם זה הסלון ולחלקם זה מקום לפרנסה. במתחם הם מוצאים את צרכי חייהם הבסיסיים, בין אם זו לינה, אוכל, שתייה וגם סמים. עבור ליבת האוכלוסייה שם הסמים נחשבים כתרופה. אחד הביטויים שטבענו אחרי המחקר ובמחקר המשך עם פרופ' נתי רונאל מאוניברסיטת בר-אילן הוא Substance Insecurity, חוסר ביטחון תרופתי. אם נבחן את סולם הצרכים של מאסלו האומר שקודם אתה צריך לספק את הצרכים הפיזיולוגיים שהם מים ומזון, בעבור אנשים אלה זה לא כך. הם יכלו לא לישון שלושה ימים, לחיות בלי אוכל שלושה ימים, אבל בלי הסם הם לא יכלו לשרוד אפילו יום אחד. לכן בראייתנו, עלינו להבין שאולי זה צורך בסיסי עבורם, סוג של תרופה שאם לא נספק להם אותה בצורה מאורגנת, אין טעם לדבר איתם על גמילה. ראשית יש לתת להם ביטחון תרופתי, אחר כך לדבר איתם על דברים נוספים. אראה לכם מקום בעולם שעושה זאת.

האם התייחסתם במחקר לנושא של טראומה?

דוברת:

חגית בוני-נח, ראש חוג: לא נגענו בנושא של טראומה, אבל ברור לנו שטראומה מביאה תחלואה. אני רוצה להציג לכם מקום הפועל באופן שצינתי, ליסבון. יש להם נידת בה נותנים בלי תנאים כמות מסוימת של מתדון ובדרך זו

שומרים להם את הרצפטורים, כך שאין להם צורך במשך תקופה מסוימת לצרוך. במדינת ישראל לא נותנים מתדון בצורה זו אלא מציבים תנאים שונים.

חגית בוני-נח, ראש חוג: אמשיך בסקירה, אזור התחנה הוא פונקציונלי, עבור חלק זה מקום לינה, ולחלק זה אזור תעסוקה. לצד זה, יש בו אלימות ועימותים מאוד קשים. מתרחשות שם רציחות בעיקר של נשים. תמה שלישית במחקר הייתה שמי שניצב בראש ההיררכיה הם הגברים, בעיקר סוחרי הסמים אשר שולטים במתחם, לצד משטרה ומג"ב. בתחתית נמצאות נשים עם התמכרות. למעשה הנשים בתחנה הזו, הן האוכלוסייה הגדולה ביותר.

שחר לוי, חבר מועצה: למה את ממקמת במצגת את הטרנסג'נדרים באמצע?

חגית בוני-נח, ראש חוג: נכון להיום, הטרנסג'נדרים באמצע כי יש להם כוח. הם נהגו ללכת בחבורות. אף אחד לא יכול לסרסר אותם, יש להם כוח שאין לנשים. מצאנו שם לא רק סמים אלא גם סצנה של התמכרויות מרובות הכוללות אלכוהול, הימורים והתמכרות למין. אחד הדברים החדשים שפרסמנו הוא על street addiction. חלק מההומלסים שם מכורים לאקשן ברחוב. פגשנו אנשים שנגמלו וחזרו לרחוב. שאלנו אותם מדוע הם ממשיכים להיות ברחוב, והם ענו "אני מתגעגע לאקשן". לכן, אחת מהמלצותינו היא הקמה של חדר הצריכה הראשון בישראל וכתבנו על כך מאמר דעה. אני סבורה שהקמה של מרכז צריכה בטוח עשוי להוות פתרון לסצנת הסמים הפתוחה. זהו פתרון חדשני שיושם בהצלחה יחסית במדינות אחרות ומשלב את כל תחומי החברה והבריאות.

שחר לוי, חבר מועצה: אני בעד, רק שנעשה אותו ברמת החייל ולא מתחת לבית שלי.

אייל קדר: אבל זה מחייב אותם לצרוך תמיד באותו המקום.

חגית בוני-נח, ראש חוג: לא בהכרח. חדר הזרקה או חדר צריכה נובע בבסיסו ממודל שנקרא מזעור נזקים. אנחנו מבינים שאולי יש כאלה שלא יצליחו

להיגמל לעולם, ויש כאלה שאולי צריכים "קביים" בהתחלה, לכן אנחנו צריכים לשמור עליהם. המדינה הראשונה שהקימה חדר צריכה היא שוויץ ב-1986. יש מעל 140 חדרי צריכה מסוג זה בעולם. זה מקום סטרילי שיש בו גם אחות ורופא. יש גם נידות, לדוגמא בעיר ברלין. באתונה נפתח חדר הזרקה לפני כשנתיים במעמד ראש העיר וראש הממשלה. כאמור בשנת 2024 חזרנו למתחם, רצינו לתעד להבין מה קורה עכשיו, לזהות קיבעונות ושינויים. ההכרות הקודמת עם המקום קיצרה לנו תהליכים.

חנן פרץ, מנהל אגף סל"ע: האם ראיתם זנות?

חגית בוני-נח, ראש חוג: ראינו זנות ומספר רב יותר של נשים ברחובות.

שחר לוי, חבר מועצה: סגרו את בתי הבושת, לכן הם עומדים ברחוב ולוקחים חדרים לפי שעה. איזה מין פתרון זה? אני גר שם ורואה הכול. רחוב צ'לנוב פינת הגדוד העברי.

חגית בוני-נח, ראש חוג: הסובב הפיזי השתנה מלפני עשור, לדוגמא אזור הרציפים, הבית ברחוב פין 1, גינת לוינסקי, הרכבת. שמו של רחוב פין השתנה ואזור הרציפים השתנה אך למרות השינוי הפיזי מצאנו עם חזרתנו שתמיד יש איזה אוטו שהופך להיות בית של הומלס. חנויות המין והפורנוגרפיה כיום צנועות וחבויות יותר ונסגרות עד שעה שמונה בערב. חלקן עברו למקום אחר. אבל הנשים עדיין מציפות את הרחובות. זיהינו שינוי בדמויות הפוקדות את המתחם. יש דומיננטיות של אריתראים וסודנים ולצידם מצאנו ילדי זרים. בעבר לא פגשנו ילדים, היום אנו רואים אותם עם חולצת בית ספר בשעה 23:30, במתחם הרציפים לצד העוסקות בזנות וסוחרי הסמים. רוב הטראנסיות כבר לא נמצאות במתחם, חלקן עברו לרחוב הפלד באזור התעשייה חולון. יאמר לזכותה של עיריית תל אביב שזיהינו נוכחות רבה יותר של אנשי מקצוע ומתנדבים הפוקדים את המתחם. ראינו גם שינוי בסצנת הסמים, חל שינוי בסוגי הסמים והצטמצמה סצנת ההזרקות. יש שימוש בכלי עזר

נוספים והסחר בסמים הפך מאורגן. לדוגמא סחר על אופנועים שלא היה קיים בעבר.

שחר לוי, חבר מועצה: וולט של סמים.

חגית בוני-נח, ראש חוג: תחנות הסמים שינו מקום, את מרכז צור-אביב סגרו. אחד הדברים החדשים שראינו הוא גז קצפות, סכין גילוח, הסנפות, שורות. ועדיין מתקיימת סצנה של הזרקות בעיקר בסמטת עכו. הטרנסיות כמעט ונעלמו מהמתחם.

חיים גורן, יו"ר: תודה רבה לחגית. אכן יש תמורות, אך המקום עדיין מהווה מוקד ארצי. אנחנו מבינים כעת עד כמה הנושא מורכב. כאשר אנו מדברים על התמודדות אנו רוצים להתבונן במבט הוליסטי הכולל גם את האכיפה והטיפול. אנחנו מאמינים שהסצנה הזו בסופו של יום פוגעת בשלושה מעגלים עיקריים. מעגל ראשון הוא האנשים עצמם שהם במצב הכי נמוך בחייהם, ויש לעזור להם כמה שיותר. מעגל שני זו הסביבה הקרובה להם, תושבים נורמטיביים שסובלים מטרדים קשים יום יום מהמצב הזה, והמעגל השלישי - ההשפעות של הבעיה והשלכותיה על כל העיר. החלטנו לעשות את הישיבה הזו באופן הזה, על מנת להבין את פעילות זרוע האכיפה וזרוע הטיפול, עם מה כל אחת מתמודדת ולנסות לחבר ביניהן עד כמה שניתן ולייצר מענה הוליסטי.

אלירן חייטוב, קצין אג"מ שרת: צהרים טובים, לאלו שאינם מכירים אני ממוקם באזור שכונת נווה-שאנן ושפירא. אני עובד באזור זה כ- 14 שנה, התפתחתי והתקדמתי בו כאיש אוכף חוק. אני רוצה לציין שאם לא היו פה שחקני נשמה, הדברים היו נראים יותר גרוע. אמנם הפעילות שייכת למשטרה, אך מרבית העשייה היא משולבת. השנה היינו מאד ממוקדים, מתוך 143 סוחרי סמים, אשר רובם מגיעים מאזור רמלה-לוד, הצלחנו להכניס אחר סורג ובריח 73 סוחרי סמים. הוגשו כתבי אישום.

שחר לוי, חבר מועצה: אתה מתכוון לאלה שנוסעים ומוכרים?

אלירן חייטוב, קצין אג"מ שרת: אני לא מתכוון לסוחר שנקרא בשפה המשפטית קוף. אנחנו הולכים על זה שמביא את החומר, מחלק לקופים ומרוויח מזה כסף רב. מתוך 143 סוחרים הצלחנו להכניס 73, מדובר באחוזי ההצלחה טובים.

אסף זמיר: על איזה תא שטח אתה מדבר כעת?

אלירן חייטוב, קצין אג"מ שרת: אני מתייחס כעת רק על דרום תל אביב, אזור נווה-שאנן ושפירא, לא כולל את יפו.

מיטל להבי, ס' ראש העיר: הסמים נמצאים גם ביפו, וגם משפחות הפשע.

חנן פרץ, מנהל אגף סל"ע: חלק מהסוחרים בנווה שאנן הם מיפו.

אלירן חייטוב, קצין אג"מ שרת: כל עצור שנעצר לוקח תשומות של משלם המיסים, לוקח מאיתנו משאבים. כל עצור כזה מחויב בטיפול רפואי. לדוגמא אתמול מג"ב עצרו סוחר סמים שהגיע מלוד עם גולה של קריסטל בגופו. הוא עדיין בשמירה בבית חולים וטרם ראה שופט. אנחנו נשמור עליו ונתעקש, כי בסוף של דבר הוא הביא כמות גדולה של סמים. במבט קדימה, השבוע הצטרפו אלינו 40 שוטרים לאזור נווה-שאנן ושפירא-

חנן פרץ, מנהל אגף סל"ע: סליחה שאני קוטע אותך אלירן, נאמר כאן דבר חשוב, לנו כעירייה זו דרמה. הצטרפו עוד 40 שוטרי מג"ב לאזור נווה-שאנן. גם אם אני שם את כל אגף סל"ע, כל עוד אם אין שוטר לצידי זה לא שווה כלום. אז עכשיו אנחנו נעבוד ביחד.

אלירן חייטוב, קצין אג"מ שרת: העירייה בהובלה של חנן השקיעה תשומות רבות, רתמו את כל הגופים העירוניים על מנת לאכוף נגע זה ברחוב. אנחנו תלויים אחד בשני. הם נותנים את הטיפול העירוני, אנחנו נותנים את הסמכות החוקית. כעת כשיצטרפו עוד 40 לוחמים, נשלים אחד את השני.

מיטל להבי, ס' ראש העיר: מאחר שהמשרד לביטחון לאומי הוא גם הביטחון הקהילתי, וגם הביטחון האבסולוטי, האם יש לכם חוץ מאכיפה כלים נוספים לטיפול?

דוברת: האם 40 השוטרים שהוזכרו זו יחידת המג"ב שתיכנס לעיר?

אלירן אחיטוב, קצין אג"מ שרת: היחידה החלה לעבוד השבוע.

חנן פרץ, מנהל אגף סל"ע: מדובר בנווה-שאנן ושפירא. השוטרים הללו יקבלו כמעט משכורת וחצי כי משהו צריך לעשות את העבודה המלוכלכת.

אסף זמיר: יש לי שאלה, תמיד לימדתם שזה בלון שאם נלחץ פה אז זה יצא במקום אחר. עכשיו, כשאנחנו שמים פוש כזה בנווה-שאנן איך זה לא יתעורר לאחר מכן ביפו?

חנן פרץ, מנהל אגף סל"ע: אענה לך, אנחנו מדברים עם מפקד המחוז ומפקדי המרחבים שרואים את תחנת לב תל אביב ששם יש לנו אתגר לא פשוט, גם צפון תל אביב וגם יפו ונעשה את זה בצורה מתואמת. השאיפה היא להוציאם מתל אביב. הם היו בלוד ובאו לפה.

אסף זמיר: אני רוצה להוסיף שמפתחים שיטות חדשניות אך במקביל המצב נהיה גרוע מתמיד. הסמים נהיים יותר פסיכו-אקטיביים, ההתנהגויות הופכות יותר אלימות, הפעילות ברשת זולגת בצורה שקשה יותר לאכוף אותה. זהו מרדף מתמיד.

חנן פרץ, מנהל אגף סל"ע: אני לא אתן לזה לזלוג, והתושבים משלמים לי כסף כדי למנוע את זה.

שחר לוי, חבר מועצה: אסף, יש משפט צבאי שאומר, קו המגע לעולם ייפרץ, אבל לא בגזרתי. המטרה שלנו בסוף זה התושבים שלנו בגזרה שלנו.

חיים גורן, יו"ר: ברשותכם, בואו ניתן לאלירן לסיים.

אלירן חייטוב, קצין אג"מ שרת: אתייחס לכך ברשותכם. סחר בסמים קיים בכל עיר בארץ, השאלה באיזה תעצומות ואיפה זה פוגע באזרח הנורמטיבי. הסחר בסמים באזור דרום תל-אביב הוא קרקע פורייה להתפרצות. קרקע פורייה לנרקומן. יש כאן בית תמחוי, יש מקום שידאג לתת טיפול רפואי בחינם, מקום שייתן ביגוד חם ויש את סוחר הסמים נגיש. הכל נמצא במעגל אחד.

שחר לוי, חבר מועצה: קוראים לזה פינות האכלה. אם עושים את כל פינות ההאכלה באזור אחד, אז לשם יגיעו האנשים.

אלירן חייטוב, קצין אג"מ שרת: לגבי השאלה מה אנחנו עושים מעבר לדברים המוכרים. אני רוצה לציין את הזמינות של 24 שעות. אם מאתרים נרקומנים בכניסה לבניין או מקום שעוברים בו אזרחים נורמטיביים, אנחנו מפרקים אותו. לצד סל"ע מגיעים גם שפ"ע וכל מי שיכול לתרום כדי לסלק את זה. המודל של ג'וליאני תופס עד היום ומתקיים אצלנו. אמנם אנחנו לא יכולים להיות בכל מקום, אבל אנחנו כן ממוקדים בנקודות אסטרטגיות חשובות. פעולה נוספת שאנו נעזרים בה היא הריסה. בכתובת דוד חממי 38, פינת נדל"ן איכותית, יש מבנה ארעי של קומה אחת המפוצל לשתיים עם חניון שאפשר להכיל בו קרוב ל-150 רכבים. כל היום יש בו כניסה ויציאה של אנשים. קצין המודיעין שלנו ביצע ספירה על מספר האנשים הנכנסים ויוצאים ביום ומצא שהיו ימים שהמספר עקף את התחנה המרכזית החדשה. נכנסים לשם נרקומנים כי יש בפנים סוחרים סמים. במשך ארבע שנים ביצענו שם פעילויות ומעצרים, הכנסנו לשם אף בלשית במסווה נרקומנית אך דבר לא עזר. לבסוף הוחלט להרוס את הבניין. הבעלים אינו בארץ. הלכנו לעירייה, הוצאנו טאבו וכל שנדרש לשם הריסה. שלשום דניאל הגיע עימנו ועם קבלן להרוס את המבנה. הסתבר שלא ניתן להרוס כי יש שם אישה מבוגרת, נרקומנית עם טיטול וחמצן, ומבחינת בית משפט כל עוד לא נמצא לה חלופה, הוא לא מאשר להרוס את המקום.

שחר לוי, חבר מועצה: איך היא פנתה לבית משפט? מי מממן?

אלירן חייטוב, קצין אג"מ שרת: אם אני סוחר סמים שמכניס כמויות עצומות של כסף אז אממן את עורך הדין, ואם היא רעבה אממן לה את האוכל.

שחר לוי, חבר מועצה: יש לנו רווחה שיודעת לדאוג לה?

אביה קדרי ממלא מקום יח' שיקום: אישה זו היא אחד מהדברים הראשונים שעשיתי בעירייה. האישה כבר פונתה בעבר לבית חולים, לא הצלחנו להוציא צו אפטרופסות בחוק חוסים. והיא עזבה את בית החולים.

שחר לוי, חבר מועצה: כלומר הסוחרים מגדלים אותה שם בתור בובה שלא ניתן יהיה להרוס?

חיים גורן, יו"ר: זו נקודה מאוד חשובה אך בסופו של דבר זו אנקדוטה שממחישה את החסמים שאתם מתמודדים איתם שהם מאד כבדים. בהקשר זה, לקראת דיון זה דיברתי עם פרקליט מחוז תל אביב עו"ד ניסים מרום. לדבריו קיימים שני חסמים עיקריים בטיפול בהגשת כתבי האישום בפרקליטות. הראשון, בסחר עד 100 גרם בית המשפט מקל ומשחרר בקלות. זה חסם משמעותי שצריך לדון בו. חסם שני הוא מעבדות המשטרה שלא נותנות אינדיקציות מספיק מהר -

חנן פרץ, מנהל אגף סל"ע: תוסיף לכך את מצוקת הכליאה וכך לא ניתן להחזיק בחשוד.

מיטל להבי, ס' ראש העיר: דר' רועי צוקר ייבא לארץ ערכה ששמים בתוך החומר-

דר' רועי צוקר: אבהיר, הבדיקות של המשטרה שהן לצרכי בית משפט צריכות לעבור למעבדה של תל השומר. למעבדה זו לוקח כחודש לספק תשובה. הבדיקות שהזכרת הן בדיקות של אינדיקטור בעולמות של מזעור נזקים. עולם שבו המיינסטרים הפך להיות קפטגון, ובעולם שבו טיפות גאד הפכו להיות מתטמפטמינים. אלו בדיקות מהירות שכל מהותן היא עבור אנשים שהם highly function, אנשים שלא רוצים להרוג את עצמם. זה שונה לחלוטין מבדיקות שצריכות להגיע בסופו של דבר לבית משפט.

אלירן חייטוב, קצין אג"מ שרת: אני רוצה לומר לסיכום על מנת למסגר ולמקד את השיח וכאדם החי בשכונת שפירא, אני ממליץ להתייחס להמלצה האקדמית. מניסיון של 14 שנים כאיש חוק בסחר בסמים באזור זה הייתי מתמקד בנושא ההזרקה הלגיטימית דרך מרכז צריכה. זה יחסוך הרבה מהמראות הקשים לתושבים במרחב הציבורי, ויחסוך כסף רב למשלם המיסים.

אביה קדרי: מהם להבנתכם שלושת הסמים המובילים בין סמי הרחוב בנווה-שאנן?

אלירן חייטוב, קצין אג"מ שרת: אנחנו לא הולכים לפי סוג סם אלא לפי מחולל פשיעה ומתמקדים קודם כל ברחובות שיש בהם אנשים נורמטיביים שצריכים לצאת לעבודה, לגנים ולבתי ספר. מקומות מכריעים לתושב.

אביה קדרי ממלא מקום יח' שיקום: ובכל זאת, מה אתם רואים הכי הרבה?

אלירן חייטוב, קצין אג"מ שרת: קריסטל ומת'.

חגית בוני-נח, ראש חוג: וגם פאנטה.

שחר לוי, חבר מועצה: אני מבקש שנעשה הבדל בעקבות הנאמר כאן. יש שתי קהילות שונות וסוגי סמים שונים לחלוטין. יש את הסמים עליהם דיברה חגית, סמי רחוב קשים מאוד של הנרקומנים שאנחנו רואים ברחוב. יש תופעה אחרת, ב-5 שנים האחרונות, של סמי המסיבות וזה הפך למיינסטרים ישראלי שניתן אפילו לראות בחתונה. אנשים יכולים לצרוך מבלי להרוג את עצמם בגלל שזה עורבב עם דברים אחרים. לפני שלושה חודשים, כשסגרו את המעבדה של הגיוושים, היה אירוע חריג שפתאום הערבים במעבדות שלהם שמו חומרים אחרים, מסוכנים יותר, ואז ראינו תופעה של התמכרות עצומה בקהל שהוא נורמטיבי שהגיע לבית החולים. אני גר בצ'לנוב פינת הגדוד העברי וזו הפינה הכי חמה בעיר. יש שם את בתי הזנות. סגרנו את בתי הבושת ועכשיו הן עומדות ברחוב, במקום בתוך חדרים, וקוראות לאנשים. יש בקרבת מקום חדרים לפי שעה והן נכנסות לחדר. אף אחד לא יכול לסגור את זה. מה עשינו בכך? בנוסף, יש את מה

שאני קורה לו פינות האכלה. מקומות שבהם נותנים אוכל. אף אחד לא לוקח אחריות, הכול נזרק שם ברחובות, הם פורצים לפחים. אני יכול להגיד לכם שאצלי לפחות צריך לתקן בכל שבוע את הפח של הבניין כי הם פורצים אליו. יתכן שהמקומות האלה ניתנו על ידי העירייה, צריך לבדוק. לדוגמא "לשובע" שהוא בית כנסת ששינה יעוד ויש עוד מקום קטן ליד הבית זנות ברחוב הגדוד העברי.

מיטל להבי, ס' ראש העיר: ממה שאני מבינה, באופן תאורטי, אם היינו יכולים להביא לכאן את נציגי בית המשפט שיבינו ש-100 גרם זה לא החוק בתל אביב, אלא החוק מדינת ישראל ויש לתקן זאת למקסימום 40 גרם. דבר שני, המעבדה, אם בתיאוריה היינו יכולים ללכת לבית חולים איכילוב או גורם רפואי אחר ולבקש הקמת מעבדה בשיתוף עם משטרת ישראל כדי להנפיק תוצאות מהירות, האם דברים אלו היו עוזרים?

אלירן חייטוב, קצין אג"מ שרת: זה לא היה עוזר כי תל אביב היא מטרופולין. בתל אביב, גם אם תביאי עוד שופטים, הם לא יעמדו בקצב ובעומס של סוחרי סמים והנרקומנים שנעצרים.

חיים גורן, יו"ר: השאלה איננה לגבי העומס, אלא יחס השופטים לעבירה. רמת הרצינות שמייחסים ל-100 גרם.

אלירן חייטוב, קצין אג"מ שרת: אם אתה יושב עם השופט על כוס קפה תגלה שהוא מסכים איתך. אך אם הוא מסתכל בפרוטוקול הדיונים שלו, יש לו תשע דיונים על סוחרי סמים ודיון אחד על עבירת אלימות, אז הוא מתקתק את התשע כי הוא עמוס-

אייל קדר: אני חושב שאם אנחנו רוצים להיות אופרטיביים אנחנו צריכים לעשות שולחן עגול עם משרדי ממשלה. זו תופעה שהעיר לא יכולה לטפל בה, וכל נציג פה נמצא בשיח עם משרד ממשלתי אחר ואנו לא רואים את התמונה המלאה. אנו לא רואים את התמונה של הפרקליטות ולא של המשטרה, לא של עולם המניעה ולא של משרד הבריאות. לגבי נושא

מזעור הנזקים, אני חושב שאלו שתי שיחות שונות. אך מזעור הנזקים הוא חשוב, כי חדר ההזרקה לא יקום מחר בבוקר.

חיים גורן, יו"ר: מסכים. אני מבקש שחנן יישא את דבריו כעת כגורם מקצועי.

חנן פרץ, מנהל אגף סל"ע: שלום לכולם, אני יכול להניח שאף אחד כאן לא באמת מאמין

שעיריית תל אביב למרות עוצמותיה תוכל לפתור את הבעיה הזו ללא המדינה, הממשלה, בלי חוקים ובלי מקומות כליאה. אנחנו יכולים למזער ולהרגיע. אומר דבר שאמרתי לראש העיר, אנחנו עושים כיום פעולות רבות אך אני לא מאמין שמחר נוכל לטייל בנווה-שאנן מבלי שנמצא אף נרקומן שוכב על הרצפה. אנו לא תמימים לחשוב שמחר נמגר את התופעה. אבל התושבים רואים אותנו פועלים למענם, וזה מרגיע אותם. אנחנו אמנם לא ממגרים, אך כן ממזערים. אחרי שאנחנו מטפלים בהומלס או בדור-רחוב אנחנו חוזרים למודיע ומעדכנים אותו בנעשה. מעדכנים שהרחקנו והוא מודה לנו על זה שחזרנו אליו ועדכנו אותו. סל"ע אשר כרגע מונה כ-250 סיירים מתניעה תהליך של הכפלת האגף. מדובר על כ-400-450 סיירים שנדע על פי שעון החיים היכן למקמם. בחודש הבא אני מתחיל תהליך של גיוס 20 סיירים באיכות יותר גבוהה, שידעו לטפל ברכות ולא רק להפגין קשיחות. אנחנו נתאים את היחידה ההזו ביחד עם אביה מנהל השירותים החברתיים. דרי הרחוב האמיתיים הם לא רק על סמים, יש שם גם מחלת נפש. יחידת דרי-רחוב קמה בשביל אותם נרקומנים, פושעים אלימים שגונבים הורסים ושוברים. זה לא רק בנווה-שאנן, זה תפס תאוצה ברדיוס גדול יותר. היחידה שאנחנו עומדים להקים תטפל לא רק באלה שגונבים ופורצים אלא גם באלה שנמצאים בכבישים ובצמתים. אנחנו לא נחכה אלא נעשה פעילות יזומה. יש לנו שיתוף פעולה מעולה עם המשטרה. 40 השוטרים שאנו מקבלים לתחנה זו היא תוספת דרמטית והם יהיו כפופים לתחנה. לבסוף יגיעו שוטרים גם ליפו ולמרכז תל אביב. הם ידעו לחקור ולעשות כל מה שצריך. אנחנו לא נתמקד בנרקומן הבודד אלא נשב על אותם תחנות שאנחנו מכירים ונשבור את אותם סוחרי הסמים,

נתיש אותם. גם אם אנחנו לא נעצור אותם עם הסמים, עדיין נפגין שם נוכחות ונפגע להם בפרנסה.

אסף זמיר: הכי חשוב הוא שלא צריך להתעסק במסכן.

חנן פרץ, מנהל אגף סל"ע: אתה צודק לחלוטין. יש לנו את הסיור הקהילתי שהקמנו והוא הצלחה. דניאל שנמצא עימנו עושה עבודה מדהימה מול התושבים. הוא מספק להם מענה מהיר, והצוות מגיב מיידית. לפני כחודשיים וחצי התחלנו ביוזמתי מבצעים של פעמיים בשבוע. אני מביא את המשטרה, את שפ"ע, הפיקוח על הבנייה, כך כבר כחודשיים וחצי בנווה-שאן ושפירא. אני קורא לתושבים המשפיעים לתדרכים, והם מעידים שניכרת ירידה. הם יודעים שאנחנו לא יכולים למגר את הנגע מיד אבל זה מאפשר להם רגיעה. בנושא הסמכויות, אני אישית ייצגתי את פורום ה-15, ליוויתי במשך תשעה חודשים וקיבלנו סמכויות. אם קודם לכן לא יכולתי לעשות דבר ללא שוטר צמוד, היום אני יכול להחזיק בעבריו, אני יכול להשתמש בכוח אם הוא מנסה להימלט, אני יכול לתפוס אותו, אני יכול לדרוש זיהוי, אני יכול לעשות דברים רבים עד להגעת שוטר.

חיים גורן, יו"ר: האם זה כבר נכנס?

חנן פרץ, מנהל אגף סל"ע: יש טיוטה שאנחנו עוברים עליה אבל החוק עבר. זה דרמטי נותן שיניים לנו ולסיירים. לגבי הנושא של מה שגולש מחוץ לנווה-שאן, הדבר הוא בראש סדר העדיפות שלי. אנחנו נבלום ולא נאפשר זאת, כי מה שקורה היום במרכז תל-אביב מטריד לא פחות וגולש לצפון הישן. אנו נטפל בזה באמצעות היחידה, באמצעות שיתוף הפעולה ובאמצעות השוטרים הנוספים שייכנסו למערך. אני אומר כאחד שבא מהמשטרה ונשאר להתנדב במשטרה בדרגת סגן ניצב, דרגה של מפקד תחנה, בסופו של יום המשטרה פה צריכה לקבל מנדט, ולקבל את כל מה שנדרש כדי להרגיע אותם. לא אציין שמות אך מדובר במשפחות הפשע מרמלה, לוד, יפו ומהדרום. אני רוצה כעת להציג את האנשים שלי, איציק מנהל הסיוע, השיטור המשולב שעובד עם התחנה. ירדן שהיא מנהלת משמרת

וחיה ומכירה הכל בשטח. כשהסוחרים רואים אותנו באים הם קמים ומתקפלים. דניאל שעושה עבודה טובה, וכמובן החברה מהמשרה שיש לנו כימיה טובה איתם.

אביה קדרי:

עבורי הדיונים האלה הם חוויה מורכבת מאחר ואני מחזיק שני כובעים. הראשון כמנהל כל מערך הטיפול בדרי רחוב. הלקוחות הראשונים שלי זה האנשים שכבר נמצאים במצב שהם צריכים עזרה ולא יכולים לקיים חיים שלא בעזרת סם או זנות רחוב ויש לנו מענים עירוניים מצוינים. בכובע השני אני מנהל בעירייה והאתגר הוא כיצד העיר מתמודדת ומנהלת את חוויית התושב. איך מתמודדים עם העובדה שחוויית התושבות בעיר בשנתיים האחרונות מחריפה לנוכח הבעיה הזו. כל הפתרונות החד-ערכיים והפופוליסטיים בתחום שלנו לא עובדים. דבר נוסף, אני מבין שהדיון הזה מתרכז בריבוע של נווה-שאנן וזו לא התמונה של כל הרחובות בעיר ושל כל ההתמכרויות בעיר תל אביב. מדובר כאן על ריבוע שהמאפיינים והאתגר שלו אכן שכפי שתיארה חגית, והשינויים בו אינם בהכרח קשורים אלינו אך בהחלט דבר זה הולך וזולג.

שחר לוי, חבר מועצה: איך היית מתאר את הטריטוריה כיום?

אביה קדרי:

אכן יש זליגה לכיוון רוטשילד, זליגה לכיוון שפירא, וזליגה לכיוון שוק לוינסקי. יפו היא סוג אחר, זה לא דרי רחוב של המשתמשים הכבדים. לדעתי הסיפור המרכזי הוא עצם היות הריבוע הזה, אזור סחר גלוי, הנשים העוסקות כאן בזנות עושות זאת על מנת להרוויח את המנה שלהן. זו זנות הרחוב הכי נמוכה. הן לא עושות זנות כדי להגיע לסכום הכנסה חודשי, אלא להשיג את המנה הבאה. לכן אני אומר, ככל שיגדל הקושי להשיג סמים במרחב של נווה-שאנן, הזנות תלך ותעלם. ראה כיצד כל הטרנסיות עזבו את תל אביב לרחוב חלץ בחולון. זאת מאחר והן הזנות החזקה יותר. זירות הזנות החזקה יצאו מהריבוע הזה. לכן, בשונה ממך, אני חושב שהסגירה של בתי הבושת כן הועילה לעיר תל אביב. היא אכן לא נתנה פתרון לזנות הרחוב הנמוכה וזו תישאר תמיד ברחובות, כי יש סמים ברחובות. כעירייה נעשות במרחב מספר פעולות.

השלוחה לטיפול בדרי רחוב כמה לפני כ- 4.5 שנים. היא כוללת עובדים סוציאליים וסיירים והם אלו שנצפו במחקר שתואר כאן על ידי חגית. היא המקום הראשון שרואה את האנשים הללו ומנסה לעזור להם במיצוי זכויות ועזרה בלשרוד את היום. נקודה משמעותית נוספת היא דירת החירום של סלעית שנותנת שירות למעל ל- 130 נשים בחודש. אלו הנשים הכי שבורות, חלקן לנות בדירה. אלו המענים ההומניטריים הכי בסיסיים. הדירה נמצאת ברחוב לבנדה 18. אני רוצה להיות מעשי ולציין שיש כעת הזדמנות שלדעתי אסור לנו לפספס אותה. הסיפור של תחילת הבינוי של החניון והרציפים, מתחם להקת בת שבע, הולך לשנות את כל המרחב. אנחנו צריכים לקיים כאן דיון, אנשי השטח עם הנהלת העירייה כיצד לנצל אותו לטובת עיצוב המרחב. זה ריבוע גדול מאד שהיום מתרחש בו סחר סמים משמעותי.

מיטל להבי, ס' ראש העיר: לי ברור שאוכלוסייה חזקה תעזור בהתמודדות עם הסמים. בתקופתו של צ'יץ' היו שפע מוכרי סמים ברחובות. הוא בנה את מרכז סוזן דלל, שיקם את בית ספר בלפור ונתן זכויות בניה ל- 2.5 קומות בכל לב העיר וכל זה נתן דחיפה לכל האזור.

נקודה נוספת, אנחנו נמצאים במשא ומתן משמעותי עם משרד הרווחה על מנת להקים פתרון יותר הוליסטי לנשות נווה-שאנן. האתגר הכי בסיסי הוא שלא ניתן לטפל באנשי נווה-שאנן לא בנווה-שאנן או במרחב סביבו. עצם העובדה שאנחנו לא מצליחים למצוא מבנה חלופי לדירת החירום של סלעית היא סוגיה. אף אחד לא רוצה את זה אצלו ומצד שני כל הנשים נמצאות באותו המקום. כך שגם אם נשיג את מלוא התקציב ויש לנו מודל מקצועי מצוין, עדיין אין לנו נכסים שמתאימים לפרויקטים מהסוג הזה. באותו אופן שמדברים על חדר הזרקה אך בפועל אין היכן למקם אותו.

אביה קדרי:

שחר לוי, חבר מועצה: אני אישית מתנגד לזה. אני חושב שההזרקה משתנה, הסמים השתנו, זה הופך להיות הסנפה כך שאין לזה טעם. בטח שלא להקים עוד מרכזים שימשכו את כל האוכלוסייה הזו אל תוך השכונה. אני רוצה

שהתושבים שלנו יוכלו להסתובב בבטחה. אחרי שסגרו את רחוב אלנבי, כל התחבורה הציבורית עוברת עכשיו בצ'לנוב. כל הילדים והאנשים שלוקחים אוטובוסים עוברים ברחוב הזה ואתה כעת מפגיש אותם עם כל הנרקומנים והזנות. אתה מוביל אוכלוסיות נורמטיביות למקום לא נורמטיבי.

אייל קדר:

אני חושב שיש לנו קושי ברמה העירונית להסתכל ולבנות תמונת מצב של האקו-סיסטם הרך. אנחנו טובים בטיפול ובבינוי אך לא בלהסתכל על ההשפעה החברתית, על הארגונים של המגזר השלישי, כן או לא לבית תמחוי או חדר הזרקה. אנחנו לא מסתכלים על המרחב.

אביה קדרי:

אני רוצה לציין נקודה טובה, יש התקדמות בנושא של הקמת ניידת לרפואת-רחוב. כמו-כן לומר שאחד האתגרים המקצועיים והצלחה שלי שאני שמח בה, הוא שסוגיית ההתמודדות עם אתגר דרי הרחוב כבר אינה רק עניינם של סלי"ע והעובדים הסוציאליים. זה אתגר עירוני שכל מטרופולין גדול עוסק בו. העובדה שצוות אימפקט נכנס לתמונה, חקר והניח על שולחן המנכ"ל את מסקנותיו. עצם העובדה שוועדות אלה מתקיימות ושזו רמת ההשתתפות בהן. עצם קיומה של יחידת סלי"ע לטיפול בשוהי-רחוב, זו יוזמה משותפת שהולכת וקורמת עור וגידים ואני מאמין שכעירייה אנחנו בכיוון הנכון. אני מבין שחווית התושב רחוקה מזה ואני מכבד אותה. אך המגמה של השנתיים האחרונות-

מיטל להבי, ס' ראש העיר: אני לא מבינה על מה מדברים. הסמים יותר קשים. מדרדרים אנשים יותר למטה, הם סינטטיים.

שחר לוי, חבר מועצה: אבל זה סמים שונים.

מיטל להבי, ס' ראש העיר: אני רואה שמי שיש לו כסף הולך ל"כפר-איזון" ומקבל טיפול פסיכולוגי צמוד, ומי שאין לו כסף מתדרדר לרחובות.

שחר לוי, חבר מועצה: אני לא רואה אנשים הצורכים את סמי המסיבות מתדרדרים לרחוב. זה מעבר שלא קיים. זה לא קיים, זה משהו אחר.

אביה קדרי:

הנחנו במשרד הרווחה תוכנית שמצד אחד נותנת לנשות-רחוב מקום להגיע אליו מהרחוב ולקבל בו מגוון דברים שהן צריכות על מנת לשרוד, אוכל, אחות, מקלחת, מקום לשים את הדברים שלהן, בלי התניה של שמירה או לא על כללים. מעל זה תהיה דירת חירום, מתחם של קלט חירום לנשים. מרחב יום שנשים יכולות להגיע אליו, לקבל בו את כל מה שהן צריכות, אני חושב שזה יכניס הרבה מהנשים מהחוץ אל הפנים. זה יוריד את עוצמת הנראות הקשה והמטרידה של הנושא. נכון להיום, את כל הדברים הללו אנחנו מנסים לתת בדירה של 70 מטר ואין לנו דרך לעשות את ההפרדה בין השירותים הללו. זה מתכתב עם דברים שרואים בעולם. זה לא חדר הזרקה, זה לא יהיה מרפאה צריכה. זה מרכז טיפול.

מיטל להבי, ס' ראש העיר: יש בתים כאלה של מגזר שלישי. דוגמת המרכז הטרנסי שפתחה לינור אברג'ל. נשים יכולות להיכנס, לקבל כוס קפה, להחליף בגדים, יש שם כאן בגדים יד שניה. זה פועל כעת וצריך לתת לזה תמיכה, כמו שאתה אומר, לא הכול אנחנו יכולים להמציא, יש דברים שקיימים. היא עצמה באה מהמקום הזה.

שחר לוי, חבר מועצה: יש גם את דוד אגייב שמכניס 150-160 דרי רחוב.

מיטל להבי, ס' ראש העיר: יתכן וצריך לעשות פגישה שמביאה יחד את כל הגורמים הללו, אימפקט, דויד אגייב כל מיני גופי מגזר שלישי, גורמים שיכולים להושיט יד על מנת לנסות ולראות איזה דברים רכים אנחנו יכולים לעשות לצד הדברים המורכבים. בדיון היום נרגעתי כמעט בצד המשטרתי. הבאתם לפה יחד עם חנן בשורה אמיתית לפחות מבחינת האכיפה. כעת אנו צריכים לבחון כיצד תומכים בנושא השיפוטי ובנושא המעבדה. לבחון מה הם הדברים המשלימים. בישיבה הקודמת עם אביה למדנו שקופות החולים מתחילות להתארגן למתן טיפול בתוך הקופות למכורים הרוצים להיגמל. אז נשאר לנו כרגע בעיקר נושא סמי רחוב, והנושא שאני רוצה לעבוד עליו עם רועי של מזעור נזקים. ואתה צריך להיות איתי בזה, כי זה חיי לילה וכל הקשור בזה.

חיים גורן, יו"ר: אנחנו צריכים לסיים. האם יש מישהו נוסף שלא דיבר ורוצה לשאול או להציע דברים?

חגית בוני-נח, ראש חוג: מבקשת לציין שבעבר היו כאן ניידות דרך הרשות למלחמה בסמים שזו הייתה קבלה מהירה. הייתה עוצרת בצמתים ואומרת לנרקומן "רוצה להיגמל? בוא תיכנס עכשיו". מול אילנות, ביער פתחו קבלה מהירה ומעבר ישיר לגמילה. היזם היה מאיר שרעבי. אולי יש מקום לשקול שוב את הנושא של קבלה מהירה.

חנן פרץ, מנהל אגף סל"ע: יש לנו את זה.

אביה קדרי: אין בעיה של קבלה מהירה, החבר'ה פשוט עוזבים אחרי יום אחד.

אלירן חייטוב, קצין אג"מ שרת: זה קיים והשוטרים מכירים זאת.

אביה קדרי: היום עושים את זה "קלט חרום רעננה". קריית-שלמה איבדו את המכרז לטובת עמותת רמות ברעננה. הם קיבלו רישיון ממשרד הבריאות לקלוט אנשים גם בשלב של detox.

חגית בוני-נח, ראש חוג: איך הם מגיעים לקלט? בעבר הניידת הייתה עוצרת ומציעה "תבוא איתנו".

אביה קדרי: הבעיה כיום היא שונה. החסם אננו העלאת האנשים. אנו מעלים אנשים לקלט ברעננה, אך רואים שפחות מ-24 שעות הם בחזרה ברחוב.

חגית בוני-נח, ראש חוג: כשהתחלנו את המחקר, העוסקות בזנות היו באות באמצע הלילה, לוקחות מוניות ביחד ונוסעות ללוד לקנות סמים שם. כלומר, גם כשהסוחרים הגדולים לא היו במתחם, עדיין המתחם הכיל שימוש בסמים וגם זנות. גם אם תזיזו אותם למקום אחר, עשויה לחזור התופעה של המראות למקום אחר וחזרה לכאן.

שחר לוי, חבר מועצה: אז נעמיד משטרה שתעצור אותם לפני הכניסה למתחם.

חיים גורן, יו"ר: האם יש משתתפים נוספים הרוצים להתייחס לנושא?

חנן פרץ, מנהל אגף סל"ע: ברצוני להוסיף בקצרה, כאשר אביה הגיע אלינו הופתענו. הוא הגיע על מנת לטפל בלבד אך גילינו שהוא יודע לעשות הבחנה של במי ניתן לטפל ואיך. יש ביכולתו לומר לנו שבמקרה מסוים, אין עם מי לדבר. הוא יודע לייצר שיתוף פעולה ולהרים דגל ולהגיד לי "חנן צריך לטפל בו ברמה שלך, אני לא הצלחתי", והוא לא מתייאש. זה איפשר לייצר שינוי. כל יוזמה, תגובה, כל הגברה של הפעילות שלנו יכולה למזער ולמגר.

מאיה בונה, צוות אימפקט: רצתי להתייחס לדבריו הקודמים של אסף. אציג את עצמי, שמי מאיה ואני מנהלת את צוות אימפקט שמטרתו ללמוד ולהכיר את נושא דרי הרחוב. יש לנו נושאים משותפים וקרובים לנאמר כאן בדיון. הבעיה היא סבוכה ואנו עומדים בקשר עם סלע, אביה ושירותים חברתיים. למרות שאנו בתחילת הדרך ועדיין לא הצגנו מחקר מקדים ברצוני לומר, במסגרת המומחים עימם אנו נפגשים פגשנו לפני כשבוע את חגית ושוחחנו עימה ארוכות. נושא האכיפה ברור ומהותי עבור צרכי היום יום של העיר. עם זאת, מול אתגר מזעור הנזקים בסופו של דבר אי אפשר להמשיך לעשות את אותו הדבר בציפייה שדברים ישתנו באופן משמעותי וגם אביה התייחס לכך. חשיבה על טיפול בצורה שונה, או למידה כיצד זה נעשה בערים אחרות בעולם. תל אביב היא מטרופולין בישראל כמו ערים גדולות בעולם. אולי כדאי לשים על השולחן וללמוד כיצד לטפל בבעיה בדרכים אחרות לצד האכיפה שכמובן נדרשת.

מיטל להבי, ס' ראש העיר: זה מה שאתם עושים.

מאיה בונה, צוות אימפקט: זה אכן חלק מהכיוון שאנו בוחנים. שכשיש כאן, חגית הציגה דברים שהם מפחידים ומלחיצים, ראיתי אף את תגובותיך, ואני יכולה להבין את זה, אני לרגע אומרת שכדאי להקדיש רגע ללמידה מה ניתן לעשות לצד האכיפה האינטנסיבית. ברור שהדברים צריכים ללכת אחד לצד השני.

שחר לוי, חבר מועצה: ברור שהדברים צריכים ללכת אחד לצד השני אך קודם כל קודם ביטחון תושבי עירנו.

חיים גורן, יו"ר:

עלינו לבחון אילו מענים יתאימו בטווח הקצר, אלו בטווח בינוני ואלו בטווח ארוך. ביחס למטאפורת הבלון שהוזכרה בדיון, אכן הדברים עוברים ממקום, אך אם לא מפוצצים את הבלון הוא ממשיך להתנפח עד ממדים שלא ניתן לטפל בהם. בנוסף, כשאתה קוטע אותו- ממדיו משתנים וכך מתאפשרת שליטה טובה יותר ויכולת טיפול והכלה. אני עולה מחר לירושלים לוועדה. כמו-כן, מתוכננות ישיבות עם הנהלת העיריה בנושא זה בהמשך. אנו מעוניינים לפצח את הנושא של אזור זה, והדגשנו בפני ראש העיר והמנכ"ל את חשיבות הגדלת הכח של סל"ע. זה בסיס שבלעדיו העבודה תהיה מאד קשה.

מיטל להבי, ס' ראש העיר: אוסיף שנדרשת רכה וארוכת טווח לצד האכיפה, שכן אכיפה לבד לא תעשה את העבודה.

אסף זמיר:

ברצוני להוסיף שזה נושא עצום אשר אפשר לגעת בו מכיוונים רבים דוגמת דרי הרחוב, הנרקומנים, המשתמשים, הפן החברתי, החינוך והמרחב הציבורי. זה בסדר לקיים דיון רק על אכיפה. אנחנו פועלים כל הזמן בשתי זרועות, מחפשים פתרונות בצד החברתי כגון טיפול וגמילה, סיוע "ביציאה ממעגל ה-", ובמקביל לקיים דיון רק בנושא האכיפה. אין זה אומר שאיננו רוצים בפתרון מקיף.

חיים גורן, יו"ר:

בדיון האחרון של מועצת אכיפה עירונית אשר נפגשת פעם בחצי שנה, אחת המסקנות האחרונות הייתה בנושא הרחבה של חוקי העזר לגבי קבצנות רחוב. זה עוד חלק מהנושאים הרבים שאפשר לטפל בנפרד ובכולם ביחד. אני מבקש להודות לכל מי שבא והציג את הנושאים, ותודה לכם המשתתפים. אנחנו כמובן נאסוף את כלל הנושאים וההמלצות שהוזכרו כאן ונמשיך לדיונים מקצועיים בפורומים נוספים כדי לקחת את הדברים האלו לביצוע ולשינוי המצב בשטח.

תום הדיון